

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/559/2014                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 3111215822                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.11.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Soňa Mesiarkinová        |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:3111215822.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka PhD., v spore žalobcu Metalrez, spol. s.r.o., so sídlom vo Válaskej - Piesok, Strojárskejšká 19, IČO : 36 638 480, zastúpeného Advokátskou kanceláriou AKSK s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP 15, proti žalovanej Ing. L. A., správkyni konkurznej podstaty so sídlom v F. zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová s.r.o so sídlom v Trnave, Piaristická 46, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 21 C 147/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. januára 2014, sp.zn. 17 Co 6/2013, takto

### rozhodol:

- I. Dovolanie z a m i e t a.
- II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín rozsudkom z 24. októbra 2012 č.k. 21 C 147/2011-125 uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 714,48 € s 9,25% úrokom z omeškania od 9. júna 2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. Uviedol, že predmetom sporu bolo posúdenie právnej otázky, či žalovaná postupovala správne podľa § 29 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len zákon č. 7/2005 Z.z.), keď žalobcovi v písomnom potvrdení zo dňa 7. januára 2010 potvrdila úplnosť jeho prihlášky, hoci v nej bola sčítacia chyba v celkovej sume pohľadávky. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil záver, že obligatórnou náležitosťou prihlášky do 31. decembra 2011 nebolo uvedenie celkovej sumy pohľadávky, ak bola uvedená istina a príslušenstvo a správca nebol oprávnený neprihliadať na ňu. Takýmto postupom došlo k porušeniu zákonných povinností žalovanej ako správkyni konkurznej podstaty a k vzniku jej zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá vznikla žalobcovi neprihliadnutím na jeho prihlášku pohľadávky vo výške 739,16 € + 1.499,51 € (spolu 2.238,67 €), ale žalobca z tejto škody, vzhľadom na iné súdne konania, si uplatnil iba sumu 714,48 €.

2. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej rozsudkom z 29. januára 2014 sp.zn. 17 Co 6/2013

rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie za porušenie právnej povinnosti žalovanej ako správkyne konkurznej podstaty považoval tú skutočnosť, že neprihliadla na prihlášku žalobcu. S takýmto názorom sa odvolací súd nestotožnil a považoval ho za nesprávne právne posúdenie v dôsledku nesprávnej právnej aplikácie a výkladu ustanovenia § 29 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. v spojení s § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci podľa tvrdenia žalobcu, ustáleného aj v odvolacom konaní, porušenie právnej povinnosti žalovanej ako správkyne konkurznej podstaty malo spočívať vtom, že žalovaná pôvodne oznámila žalobcovi, že prihláška je úplná, a preto žalobca nevykonával ďalšie kroky. Náležitosti prihlášky, ktorá je procesným úkonom určeným na uplatnenie práva v čase do 31. decembra 2011 (majúca význam aj pre posúdenie danej veci) boli upravené v § 29 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. Prihláška aj vtedy musela obsahovať predovšetkým identifikačné údaje veriteľa, podpis veriteľa, právny dôvod vzniku pohľadávky a ďalej sumu pohľadávky s rozdelením na istinu a príslušenstvo, pričom sa podávala na predpísanom tlačive, ktoré muselo byť datované a podpísané veriteľom. Aj keď bola prihláška procesným podaním a uplatnením práva, na tieto podania účastníkov sa neaplikoval § 43 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p. účinného do 30. júna 2016), a preto súd nebol povinný vyzývať veriteľa na opravu alebo doplnenie nesprávnej alebo neúplnej prihlášky a takúto povinnosť nemal ani správca. Kancelársky poriadok ukladal správcovi povinnosť pri doručení prihlášky na žiadosť doručiteľa skontrolovať, či ide o prihlášku podanú na predpísanom tlačive a či prihláška obsahuje všetky zákonom ustanovené údaje, ktoré má správca podľa zákona skontrolovať. Potvrdenie o doručení prihlášky obsahovalo najmä označenie správcu, veriteľa a úpadcu, označenie pohľadávky tak, aby nedošlo k jej zámene, sumu pohľadávky, vrátane príslušenstva, značku správcu, spisovú značku veci, počet príloh, dátum, kedy podanie došlo a údaje, či prihlášku možno považovať za úplnú. Obligatórnou náležitosťou potvrdenia správcu bolo aj vyhlásenie o tom, či je prihláška úplná podľa § 29 ods. 1 a 2 zákona č. 7/2005 Z.z. Z dokazovania bolo preukázané, že žalobca uplatnil svoju pohľadávku voči dlžníkovi LARF NOVA, s.r.o. v konkurze prihláškou zo dňa 17. decembra 2009. Túto zaslal vtedajšej správkyňi konkurznej podstaty dlžníka (žalovanej) spolu s listom zo dňa 21. decembra 2009, v ktorej uviedol, že v súlade s § 122 ods. 8 zákona č. 7/2005 Z.z. žiada o zaslanie písomného potvrdenia o doručení prihlášok s uvedením, či je možné považovať prihlášky za úplné. Potvrdenie prijatia bolo vykonané mailom zo dňa 23. decembra 2009. Žalovaná listom zo dňa 7. januára 2010 oznámila žalobcovi, že v zmysle § 29 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. potvrdzuje, že jej bola 22. decembra 2009 doručená prihláška a prihlášku považuje v zmysle § 29 ods. 9 zákona za úplnú. Zároveň poskytla poučenie, že potvrdenie správcu o splnení formálnych náležitostí prihlášok pohľadávok neznamena, že ich správca bude považovať za zistené. Z tohto postupu žalovanej nie je preto možné vyvodiť porušenie právnej povinnosti, a to najmä povinnosti upravenej v § 29 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. v znení vzťahujúcom sa na danú vec. Samotná skutočnosť, že prihláška je úplná, t.j. že spĺňa i uvedené v formálne náležitosti uvedené v § 29 ods. 1, 2 zákona č. 7/2005 Z.z. neznamena, že je povinnosťou správcu na túto prihlášku prihliadnuť a pokiaľ tak neurobí, poruší právnu povinnosť. Správca konkurznej podstaty má povinnosť prihlášku preskúmať a porovnať s podkladmi. V danom prípade nebolo na prihlášku prihliadnuté z dôvodu, že v dôsledku chyby v počítaní sa uplatnená suma pohľadávky nestotožňovala s uplatneným právnym dôvodom pohľadávky. Obranou veriteľa proti rozhodnutiu správcu o neprihliadnutí na pohľadávku je žaloba o určenie, že pohľadávka bola prihlásená riadne a včas, resp. žaloba uloženie povinnosti správcovi zapísať pohľadávku do zoznamu pohľadávok. V prípade, pokiaľ nie je sporné, že pohľadávka bola podaná riadne a včas, rozpor sa odstráni podaním žaloby o určenie pohľadávky. Podľa názoru odvolacieho súdu nebol preto v danom prípade naplnený základný predpoklad o občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorá mala vzniknúť žalobcovi, a to porušenie právnej povinnosti zo strany žalobkyne ako správkyne konkurznej podstaty. Vzhľadom na to, že v danom prípade nebol daný ani prvý predpoklad pre ustálenie zodpovednosti za škodu, a to porušenie právnej povinnosti povinnej osoby, sa odvolací súd z dôvodov procesnej ekonomie už existenciou škody nezaoberal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konania alebo zmeniť a priznať náhradu trov konania. Mal za to, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Uviedol, že vo vzťahu k zodpovednosti žalovanej ako správkyne konkurznej podstaty je zodpovednosť za škodu správcov riešená v zákone o správcoch, ktorý odkazuje na právnu úpravu zodpovednosti v

Občianskom zákonníku. Z ustanovenia § 12 ods. 2 zákona o správcoch však je možné vyvodiť, že pri zodpovednosti správcu ide o zodpovednosť objektívnu, keď výslovne upravuje, že správca sa zbaví zodpovednosti v prípade, ak preukáže, že škodu nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré by bolo možné od neho požadovať. Poukázal na vyjadrenie žalovanej, ktorá uviedla, že ani právni teoretici a literatúra nemá na vec rovnaký právny názor, ale podľa jej názoru, zjavná chyba v písaní nespôsobí, že sa na prihlášku nebude prihliadať, ale iba to, že sa pohľadávka v tejto časti poprie, preto aj vydala potvrdenie o úplnosti doručenej prihlášky, pričom rozhodnutie o neprihliadnutí k prihláške vydal Okresný súd Trenčín. Žalobca mal zato, že s prihliadnutím na uvedenú skutočnosť, je možné vyvodiť záver, že správkyňa sčítaciu chybu zaznamenala a aj napriek tomu vydala potvrdenie o úplnosti prihlášky pohľadávky, hoci s vynaložením všetkého úsilia, ktoré je možné požadovať, nemala vydať takéto potvrdenie a žalobca by si prihlášku pohľadávky opravil v lehote na prihlasovanie pohľadávok, a teda na pohľadávku v konkurze by sa prihliadalo. V tomto prípade škoda žalobcu spočíva v tom, že žalobca si nemohol započítať svoju pohľadávku voči úpadcovi, čiže spoločnosti LARF NOVÁ, s.r.o., keďže v zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. je započítanie vylúčené, a to z titulu, že pohľadávka nebola prihlásená spôsobom ustanoveným v zákone.

4. K dovolaniu sa písomne vyjadрила žalovaná, ktorá dovolanie ako neprípustné žiadala zamietnuť, vzhľadom na výšku uplatnenej sumy, a ďalej uviedla, že s rozsudkom odvolacieho súdu sa plne stotožňuje a žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolanie žalobcu bolo podané 19. marca 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

8. Dovolanie žalobcu smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, a preto je v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. procesne prípustné.

9. Právny poriadok platný a účinný v čase podania žalobcovho dovolania ukladal dovolaciemu súdu (viď ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p.), aby aj ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. O procesnú vadu konania v zmysle tohto ustanovenia išlo vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

10. Dovolací súd žiadnu z uvedených väd v konaní súdov nižších stupňov nevzhliadol, a dovolateľ ani v tomto smere svoj mimoriadny opravný prostriedok neodôvodnil.

11. Dovolateľ v dovolaní namietal správnosť záverov odvolacieho súdu, a mal za to, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. V predmetnom spore sa žalobca domáhal náhrady škody titulom porušenia povinnosti žalovanej ako

správkyne konkurznej podstaty pri výkone jej činnosti.

14. Správne pristúpil odvolací súd k posúdeniu zodpovednosti žalovanej pri výklade ustanovení zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení zákona č. 353/2005 Z.z.

15. V zmysle § 29 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. pre každú pohľadávku musí byť predložená samostatná prihláška. V prihláške sa vždy uvedie meno, priezvisko a bydlisko alebo názov a sídlo veriteľa a úpadcu, právny dôvod vzniku pohľadávky, poradie uspokojenia pohľadávky zo všeobecnej podstaty a suma pohľadávky s rozdelením na istinu a príslušenstvo, a príslušenstvo s rozdelením podľa právneho dôvodu vzniku; prihláška sa podáva na predpísanom tlačive, ktoré musí byť datované a podpísané veriteľom. Ak prihláška tieto údaje neobsahuje, nie je podaná na predpísanom tlačive alebo nie je datovaná alebo podpísaná, na prihlášku sa v konkurze neprihliada.

16. V zmysle § 29 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. ani správca, ani súd nie sú povinní vyzvať veriteľa na doplnenie alebo opravu neúplnej alebo nesprávnej prihlášky; na požiadanie sú však povinní vydať veriteľovi potvrdenie o doručení prihlášky. Správca je tiež povinný v potvrdení uviesť či prihlášku možno podľa odseku 1 alebo 2 (zabezpečené pohľadávky) považovať za úplnú; o prípadných nedostatkoch prihlášky je správca povinný v potvrdení poučiť. Prihlášku môže veriteľ opraviť alebo doplniť len do lehoty na prihlasovanie pohľadávok.

17. Z právnej zásady *iuris enim executio non habet iniuria* (výkon práva nezakladá bezprávie) má pre všeobecnú úpravu náhrady škody význam prvok protiprávnosti. V prevažujúcom ponímaní protiprávnosť predpokladá faktické správanie (konanie alebo opomenutie), ktoré porušuje právnu povinnosť. Protiprávnosť možno spájať len so správaním sa osoby. Právna povinnosť môže byť o. i. stanovená priamo zákonom alebo iným predpisom objektívneho práva. Rozpor s objektívnym právom nastane, ak sa poruší akákoľvek právna norma, pri skúmaní protiprávnosti sa však musí prihliadať na účel, ktorý sa právnou normou sleduje.

18. Ak správca konkurznej podstaty v zmysle § 29 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. nemá povinnosť vyzývať veriteľa na odstránenie nedostatkov neúplnej alebo nesprávne podanej prihlášky, ale kontrolu podanej prihlášky robí správca len po formálnej stránke, t.j. či možno považovať prihlášku za úplnú z hľadiska náležitosti uvedených v § 29 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. a v tomto smere na žiadosť veriteľa i vydá potvrdenie, nemožno hovoriť o porušení právnej povinnosti zo strany správcu, ak nevyzve veriteľa na opravu chýb v počtoch v uplatnenej pohľadávke, ktorý údaj nie je v súlade s právnym dôvodom. Správca nekontroluje správnosť údajov, ktoré veriteľ uviedol v prihláške, pretože mu to ani zákon neukladá, a ani by to nebolo dobre možné. Kontrolu týchto údajov správca vykonáva priebežne a ich kontrolu ukončí až po tom, čo uplynie lehota na popieranie pohľadávky. K tomu je oprávnený aj z hľadiska obsahu oprávnení správcu pri popretí a zistení pohľadávky ako je uvedené v § 32 zákona č. 7/2005 Z.z. Formálna kontrola prihlášky znamená, že správca skontroluje, či sú v prihláške vyplnené kolónky: meno, priezvisko a bydlisko alebo názov a sídlo veriteľa a úpadcu, právny dôvod vzniku pohľadávky, poradie uspokojovania pohľadávky zo všeobecnej podstaty a niektorá z kolóniek určených na vyplnenie sumy pohľadávky (na úplnosť prihlášky plne postačuje, ak je nej uvedená aspoň jedna suma - istina, prípadne suma niektorej časti príslušenstva). Ak správca pri kontrole prihlášky zistí, že niektorý z vyššie spomenutých údajov chýba, je povinný veriteľa o tom v potvrdení o doručení prihlášky poučiť tak, že uvedie, ktorý údaj v prihláške chýbajú.

19. Žalovaná ako správkyňa konkurznej podstaty preto nepostupovala *contra legem*, čo by zakladalo protiprávnosť jej konania, ale postupovala tak, ako jej to ukladal zákon č. 7/2005 Z.z. v hore viackrát citovanom § 29 ods. 9, ktorý priamo obsah jej činnosti v tomto štádiu konania o konkurze a reštrukturalizácii definuje.

20. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že žalobca neopodstatnene napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý sa stotožnil s rozsudkom odvolacieho súdu vrátane jeho dôvodov, preto dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol (§ 448 CSP).

21. Žalovaní boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol im nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

22. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.